



Remiss - Betänkandet Konstnär - oavsett villkor?(SOU 2018:32)

Mörbylånga kommun har inbjudits att lämna synpunkter på betänkandet Konstnär – oavsett villkor? (SOU 2018:23). Den så kallade Konstnärspolitiska utredningen har genomfört en översyn av de statliga insatserna och villkoren för professionellt verksamma konstnärer.

Mörbylånga kommuns synpunkter

Kommunen ser utredningens förslag till ny konstnärspolitik som generellt bra och som i sin viljeyttring är anknytande till och förstärkande för det arbete som bedrivs lokalt och regionalt. Det är särskilt viktigt att utredningen slår fast den betydelse som konsten har för enskilda och för samhällets utveckling. I betänkandet finns också flera delförslag som lever upp till kravet på att ansvar för konstnärens villkor måste tas inom flera politikerområden. Det är kommunens uppfattning att kulturen - inbegripet konsten - bör ses som en viktig tillväxtfaktor inom alla politikerområden.

Beträffande utredningens förslag om konstnärliga produktionshus för ungdomar som i huvudsak ska göras tillgängliga i områden med socioekonomiska utmaningar, vill kommunen framhålla att det idag betraktas som förhållandevis omodernt att dela in människor efter socioekonomiska förhållanden. Kommunen vill istället peka på den stora skillnad som finns mellan stad och landsbygd där många yngre vill flytta från sina orter för att det inte händer något där. Den offentliga servicen på landsbygden centraliseras i takt med att befolkningen minskar. Det här är frågor som också är av betydelse i en diskussion om konstens villkor och förutsättningar och det är positivt att utredningen förslår att den nya konstnärspolitiken ska bidra till möjligheterna att verka professionellt i hela landet som konstnär.

Viktiga samhällsförändringar pågår i närtid och utredningen pekar ut digitaliseringen som den enskilt största omvärldsförändringen som påverkar konstnärernas villkor. Digitaliseringen förändrar gradvis vår värld och skapar både positiva och negativa konsekvenser för utövande konstnärer. Kommunen instämmer med utredningens synpunkter gällande den påverkan

digitaliseringen får för konstnärers yrkesutövning och möjligheter att försörja sig då det till exempel blir svårare att hävda sin upphovsrätt. Utredningen konstaterar att konstnärerna behöver stöd av olika slag för att kunna tillvarata de positiva effekterna av digitaliseringen och kommunen vill då framhålla skolans och särskilt kulturskolans viktiga roll i sammanhanget.

Kommunen delar utredningens uppfattning om att både staten och kommunerna bör satsa på kulturskolan då den i längden påverkar vilka som fortsätter till högre konstnärliga utbildningar. I kommunens egen kulturstrategi ses kulturskolan som ett blivande, starkt redskap i den kulturella infrastrukturen. Regeringens olika satsningar på kulturskolan syftar till att göra denna mer tillgänglig och jämlik och attrahera fler barn med olika bakgrund. Det är ett viktigt och nödvändigt ställningstagande i det mångkulturella samhälle som även en mindre kommun i allt högre utsträckning präglas att vara.

Kommunen delar vidare utredningens syn på de kulturella och kreativa näringarnas betydelse för bland annat lokal utveckling men det är också viktigt att komma ihåg att begreppet innovation för ett kulturföretag oftast handlar om den konstnärliga förnyelsen. Utredningen hänvisar också till en konsultrapport som konstaterar att konst och kultur är i centrum för den digitala utvecklingen av de kulturella och kreativa näringarna, en uppfattning som kommunen delar, medan däremot rapportens konstaterande att detta inte skulle ha uppfattats av aktörerna själva, inte stämmer med kommunens uppfattning.

I kommunens egen konstpolicy framhålls att konsten ska vara en del av det offentliga samtalet, en part i demokratin och kommunens demokratiska processer samt vara en naturlig del i samhällsplaneringen. Att leva upp till ett sådant förhållningssätt förutsätter förstås också att resurser och olika stödformer finns tillgängliga för de verksamma konstnärerna. Den del av den nya konstnärspolitiken som handlar om att ta tillvara konstnärers kunskap och erfarenhet vid förändring, utveckling och förnyelse i samhället är i fas med den regionala och lokala ambitionen om 1%-regeln vid all ny- och ombyggnad samt också möjligheten för konstnären att delta i ett projekteringsarbete från start.

Sammanfattningsvis är Mörbylånga kommun positiv till den nya konstnärspolitik som utredningen föreslår och konstaterar att den generellt kommer att bidra till att förbättra och förstärka förutsättningarna för utövare av konst och kultur.